

бо лацінскай моваў. Між тым пісьменьнік Кастусь Тарасаў аднойчы заўважыў, што да зьяўленьня *бульбы* ў Беларусі гэтым словам называлі любыя клубні іншых расьлінаў. Так што, калі тая *бульба* і была запазычаньнем, то цяперашня — зусім не!

Ані ў жыцьці, ані ў мове *бульба* ня мае сынонімаў. Часам яе называюць беларускім хлебам, а часам з хлебам і ядуць.

„*На бульбу!*“ Які беларускі школьнік ці студэнт ня ведае гэтых словаў! Выезд дзяцей на дапамогу самай перадавой у сьвеце эканоміцы, хаця й перарываў навучальны працэс — быў усё ж часам прыемным. *Бульба* адбірала частку ведаў, але дадала адноснай ды супольнай свабоды.

Танец „*Бульба*“, мянушка „*бульбашы*“, першы пэрсанаж першай беларускай тэлевізійнай калыханкі — *Бульбінка*. Ніводзін пісьменьнік не абмінуў у сваёй творчасьці сымбалю нашага стала. *Бульба* здаецца беларусу нагэтулькі спрадвечнай, што напісаная адным з аўтараў ХХ стагодзьдзя п’еса, у якой пэрсанажы ХІ стагодзьдзя гавораць пра *бульбу*, ня выклікала прэрэчаньняў ні ў рэдактара, ні ў чыгача.

Між тым *бульбу* ў Беларусі ведаюць усяго якіх гадоў 250–300. Яна з тых нямногіх, хто пакінуў амэрыканскі кантынэнт дзеля Беларусі.

Бульбаш

Андрэй Лапцёнак

„Гэй ты, *бульбаш!*“ — кінутае у твой адрас сэржантам-расейцам толькі ў першую хвіліну выклікала жаданьне адказаць крыўдніку і толькі таму, што прамоўлена гэта было як дакор ці абраза. Але зараз жа ты разумеў: які там дакор, якая абраза! „*Бульба*“, „*бульбіна*“, „*бульбянікі*“ — з лупінамі, з журам, каплуном, квасам, капустай, саладухай і яшчэ Бог ведае з чым былі традыцыйнай штодзённай ежай тваіх бацькоў. Па ўжывальнасьці гэтыя словы і сёньня спаборнічаюць са словамі „хлеб“, „маці“, „бацька“, „хата“.

Ані ў водным беларускім слоўніку вы ня знойдзеце слова „*бульбаш*“. Вытворнае ад „*бульбы*“, яно сустрэлася толькі ў слоўніку „солдатскага жаргона“, складзеным яшчэ за савецкім часам. Беларускі прызыўнік зь Бешанковічаў ці Лельчыцаў, выхаваны на *бульбе*, прыносіў з сабой у савецкую армію культ гэтага клубню.

Паглыналі простыя расейскія „парні“ тваю *бульбу* і называлі цябе „*бульбашом*“. Мы не крыўдавалі. „*Бульбаш*“ — гэта тая мяжа, дэмаркацыйная лінія, якая назаўсёды аддзяліла нас ад „халоў“, „маскалёў“, „лабусаў“ і „пшэкаў“.

Буракі

Алена Ціхановіч

У *бураках* ёсьць цымус: у чырвоных — колер, у цукровых — слодыч.

У *бураках* ёсьць пэрспэктыва — як станеш на пачатку калгаснай баразёнкі, то канец далёка-далёка.

За *буракамі* — літаратурная традыцыя. Францішак Багушэвіч выдаў „Дудку беларускую“ пад псеўданімам *Мацей Бурачок*.